

ด่วนที่สุด

ที่ ๖ธ ๐๕๐๕.๔/๒๓๓๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส10284
วันที่ : ๑๖/๕/๖๕
วันที่ : 30 ส.ค. 56 เวลา : 16:15

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด

กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ.

พร้อมคำชี้แจงการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๑๐ ชุด

๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ.

จำนวน ๑๑๐ ชุด

๓. แผ่นซีดี จำนวน ๑ แผ่น

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

โดยที่วัฒนธรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งต่อสังคมและประเทศชาติ การให้ความเคารพในการสืบทอดมรดกทางความคิดและความเป็นเจ้าของของวัฒนธรรม จึงต้องสอดคล้องกับความเป็นไปของสภาพการณ์ในปัจจุบันและเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งขณะนี้แม้ว่าจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้คุ้มครองวัฒนธรรมที่สามารถจับต้องได้ไม่ว่าจะเป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ หรือพิพิธภัณฑสถาน รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรม แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่เอื้อหรือมีกระบวนการที่ชัดเจนในการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ประกอบกับองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือองค์การยูเนสโกและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้มีการผลักดันกฎหมายขึ้นเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมหรือคุ้มครองการใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ซึ่งสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ดังนั้น จึงสมควรมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยให้ครอบคลุมการคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพื่อนำเอาความรู้ทางวัฒนธรรมดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ให้เกิดรายได้และมีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ พื้นฟู คุ้มครอง และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่มีผลในการปฏิบัติและการดำเนินการซึ่งเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบแผนการตรากฎหมาย ที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘ (แผนนิติบัญญัติ)

/๑.๒.๒ คณะรัฐมนตรี...

๑.๒.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) เห็นชอบอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอและให้ส่งอนุสัญญาฯ ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๒) เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ เมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กระทรวงวัฒนธรรมร่วมกับมูลนิธิสถาบันวิจัยกฎหมายได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. ขึ้นเพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ใช้บังคับเป็นการเฉพาะ โดยให้มีการรักษาและสืบทอด รวมทั้งป้องกันการนำองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาดั้งเดิมของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างบิดเบือน ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. มีองค์ประกอบทั้งหมด แบ่งเป็น ๗ หมวด ทั้งหมด ๔๖ มาตรา และบทเฉพาะกาล

๑.๓.๒ กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. จำนวน ๕ ครั้ง ๔ ภูมิภาค ระหว่างเดือน มีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมเขต ศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้าน นักวิชาการในสถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาภาคเอกชน ได้รับฟังคำชี้แจง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. โดยสรุปสาระสำคัญจากการรับฟังความคิดเห็น ได้ดังนี้

๑.๓.๒.๑ ผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และเห็นพ้องต้องกันว่าจะต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ใช้บังคับเป็นการเฉพาะ

๑.๓.๒.๒ รัฐต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น ทุกกระบวนการในการอนุรักษ์ คุ้มครอง และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสืบทอดคุณค่าและความสำคัญมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้กับเด็กและเยาวชน ให้ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้

๑.๓.๒.๓ ผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นสนับสนุนการอุดหนุนโครงการและแผนงานคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เพื่อการสนับสนุนและส่งเสริมชุมชนหรือบุคคลที่เป็นเจ้าของให้สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต่อไป

๑.๓.๓ กระทรวงวัฒนธรรม มียุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่รองรับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ให้สอดคล้องกับภารกิจที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฯ ดังนี้

๑.๓.๓.๑ จัดเตรียมโครงสร้างและอัตรากำลัง

๑.๓.๓.๒ จัดทำฐานข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๑.๓.๓.๓ ขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ

๑.๓.๓.๔ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียน

๑.๓.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ เห็นชอบการเข้าเป็นภาคีสัญญาวาดด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในกรณีนี้ เพื่อเป็นการรองรับพันธกรณีในอนุสัญญาดังกล่าว กระทรวงวัฒนธรรมมีความจำเป็นในการดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างเร่งด่วน

๑.๓.๕ ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดให้มีหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ โดยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นชอบในหลักการให้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สอดคล้องตามมาตรา ๔ (๒) แห่ง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งระบุไว้ว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกำหนด ให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ กฎหมายที่ให้การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมนั้นยังไม่ครอบคลุมการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ กล่าวคือ กฎหมายที่ใช้บังคับ ได้แก่ พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่บัญญัติในเรื่องการสร้างจิตสำนึกในการรักษามรดกวัฒนธรรมของชาติและการรวมตัวกันเป็นสภามรดกวัฒนธรรมยังไม่มีบทบัญญัติที่เป็นการคุ้มครองเรื่องวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้โดยเฉพาะ ส่วนพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งบัญญัติคุ้มครองเกี่ยวกับองค์ความรู้ดั้งเดิมหรือภูมิปัญญาดั้งเดิมทางวัฒนธรรมด้านการแพทย์แผนไทย และพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ และคุ้มครองการแข่งขันกีฬามวยที่ประเทศไทยมองว่าเป็นศิลปะประจำชาติไทย ยังเป็นการคุ้มครองวัฒนธรรมจับต้องไม่ได้ที่เฉพาะเรื่อง ดังนั้น กฎหมายทั้งสามฉบับดังกล่าว จึงยังไม่สามารถคุ้มครององค์ความรู้ของชุมชนหรือท้องถิ่นได้อย่างครอบคลุม จึงมีความเร่งด่วนในการออกกฎหมายคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นการเฉพาะ รวมทั้งจะเป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละประเทศจะต้องสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของตนเองไว้

๓.๒ พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมไม่ได้กำหนดโทษสำหรับการกระทำหรือการดำเนินกิจกรรมในลักษณะใดที่เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นการบิดเบือนต่อวัฒนธรรมในเรื่องต่างๆ เช่น ประเพณีท้องถิ่น พิธีกรรม แนวปฏิบัติทางสังคม ศิลปะการแสดง หรืองานฝีมือดั้งเดิม เป็นต้น ทำให้มีการนำวัฒนธรรมไปใช้ในลักษณะที่เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นการบิดเบือนต่อวัฒนธรรมบ่อยครั้ง โดยที่กระทรวงวัฒนธรรมไม่สามารถดำเนินการเรียกร้องความผิดทางกฎหมายได้ ทั้งที่กระแสสังคมและประชาชนเห็นว่าเป็นบทบาทที่สำคัญของกระทรวงวัฒนธรรม

๓.๓ กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตามแผนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนดังกล่าว และมอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๗

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ.

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกำหนดคุ้มครองวัฒนธรรมที่จับต้องได้ มีพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายของประเทศไทยที่มีบทบัญญัติดังกล่าวอยู่แล้วเข้าซ้อนขัดแย้งกัน และเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่ได้ประกาศใช้บังคับอยู่แล้ว จึงได้กำหนดหลักการของกฎหมายไว้ให้มีขอบเขตเฉพาะการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยไม่ให้มีผลไปซ้ำซ้อนหรือแย้งกับการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว

๔.๑.๑ การกำหนดชื่อของกฎหมาย

การกำหนดชื่อของกฎหมายจะมีส่วนสำคัญที่แสดงถึงสาระสำคัญของขอบเขตหรือหัวข้อสำคัญของกฎหมายฉบับนั้น ๆ ซึ่งจากผลการศึกษาขอบเขตของการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ และกฎหมายประเทศต่าง ๆ ทั้งในแถบทวีปยุโรปและเอเชียซึ่งแบ่งประเภทของวัฒนธรรมออกเป็นสองประเภท ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Cultural Heritage) และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) และโดยที่ประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้แล้ว ดังนั้น ขอบเขตของกฎหมายคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จัดทำต่อไปนี้จะมุ่งหมายเพียงการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมประเภทที่จับต้องไม่ได้ การกำหนดชื่อของกฎหมายจึงได้ชื่อว่า “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ.”

๔.๑.๒ การขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยให้ชุมชนที่มีการสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย สภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมตำบล หรือสภาวัฒนธรรมอื่นตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนเพื่อขอขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยพิจารณาขึ้นทะเบียนตามหลักเกณฑ์ เช่น ความโดดเด่นและคุณค่าเชิงสร้างสรรค์ ความเป็นเอกลักษณ์ มีคุณลักษณะบ่งบอกความเป็นมรดกภูมิปัญญาดั้งเดิมทางวัฒนธรรมของชุมชนหรือท้องถิ่น มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วิชาการ ศิลปะ คุณค่าทางจิตใจ หรือผลงานควรค่าแก่การรักษาไว้ หรือมีความจำเป็นต้องอนุรักษ์ไว้มิให้เกิดการสูญหาย

๔.๑.๓ การคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

กำหนดให้ชุมชนที่มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว มีสิทธิได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมโดยการเสนอขอเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ขอความช่วยเหลือในด้านวิชาการและการพัฒนาบุคลากร การประชาสัมพันธ์ทางด้านการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ สถานที่จัดการแสดงหรือนิทรรศการ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการนำมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ขึ้นทะเบียนแล้วไปใช้ แต่ต้องแสดงถึงแหล่งที่มาของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้นโดยจะต้องไม่ดัดแปลงหรือบิดเบือนให้แตกต่างไปจากสาระสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ เว้นแต่จะได้ระบุถึงแหล่งที่มาและแสดงถึงการประยุกต์หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่เพิ่มเติมจากสาระสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้น

๔.๒ ข้อเท็จจริง

เมื่อมีการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้แล้ว กระทรวงวัฒนธรรมมีหน้าที่ดังนี้

๔.๒.๑ เผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนถึงกลไกตามกฎหมายในการมีส่วนร่วมคุ้มครองส่งเสริมและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๔.๒.๒ พัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติอย่างชัดเจน รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๔.๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงชุมชนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และประชาสังคมเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๔.๒.๔ ส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมในการคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๔.๓ ขอกกฎหมาย

๔.๓.๑ ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐

๔.๓.๑.๑ หมวด ๓ มาตรา ๖๖ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย กำหนดให้บุคคล ซึ่งรวมตัวกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม มีสิทธิในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๓.๑.๒ หมวด ๔ มาตรา ๗๓ ให้บุคคลมีหน้าที่ในการรับการศึกษาอบรม พักพิทักษ์ ปกป้องและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔.๓.๑.๓ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๐ (๖) ต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคี การเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔.๓.๑.๔ หมวด ๕ มาตรา ๘๖ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรชีวภาพ ปัญญาและพลังงาน โดยส่งเสริมการประดิษฐ์หรือการคิดค้น เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ รักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๔.๓.๑.๕ หมวด ๑๔ มาตรา ๒๘๙ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๔.๓.๒ ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

หลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. สอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ นโยบายที่ ๔ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ข้อ ๔.๔ นโยบายด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดกของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทยมรดกโลกของคนรุ่นต่อไป

๔.๓.๓ ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็ง เพื่อเตรียมความพร้อมคนและสังคมของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

หลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพด้วยการสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยให้ความสำคัญกับการให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาคและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ยึดประโยชน์ส่วนรวมและเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในกระบวนการพัฒนาประเทศ รวมทั้ง เป็นการสร้างค่านิยมให้คนไทยภูมิใจในวัฒนธรรมไทย และยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรม สร้างความเป็นเอกภาพในสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวัฒนธรรมให้เกิดการไหลเวียนทางวัฒนธรรมในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ กำหนดให้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ขึ้นทะเบียนแล้วมีสิทธิได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมโดยให้กับชุมชนหรือสภาวัฒนธรรมที่มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วจัดทำโครงการและแผนงานเสนอต่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมจะดำเนินการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีในหมวดงบประมาณอุดหนุนให้สอดคล้องกับจำนวนโครงการและแผนงานที่ขอรับการสนับสนุนในแต่ละปี

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะพิจารณาให้เงินอุดหนุนแก่โครงการและแผนงานโดยมีหลักเกณฑ์เพื่อบูรณาการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ เพื่อเป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๖. ผลกระทบ

การตรวจกฎหมายว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เน้นการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันของชุมชนและประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษให้สืบทอดต่อไปยังชนรุ่นหลัง โดยมีเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นแหล่งทุน

ในการให้...

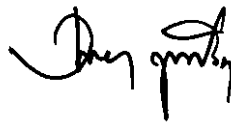
ในการให้ความช่วยเหลือ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จะมีการห้ามไม่ให้มีการนำมรดกทางวัฒนธรรมไปเผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์อันมีลักษณะเป็นการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ กระทบกระเทือนต่อศาสนา กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ยั่วุยพฤติกรรมทางเพศ หรือเป็นไปในทางที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่มรดกทางวัฒนธรรม แต่การกระทำนั้นล้วนเป็นกรณีที่มีได้เป็นสิทธิเสรีภาพที่บุคคลใดจะสามารถกระทำได้ การกำหนดห้ามจึงเป็นเรื่องการป้องกันความเสียหายและความไม่เหมาะสมหรือมีผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่กรณีดังกล่าว ดังนั้น การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ จึงไม่มีบทบัญญัติใดที่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพหรือกระทบสิทธิของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

๗. รายละเอียดที่ประสงค์ให้คณะรัฐมนตรีมีมติ

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ และส่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธยา คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

สถาบันวัฒนธรรมศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๑๓ ต่อ ๑๓๑๒-๔

โทรสาร ๐ ๒๖๔๕ ๓๐๖๑